

Transkripsiyon/Transcription

NECİP ASIM, “DİLİMİZ MUSİKİMİZ”, TÜRK YURDU, S. 5, İSTANBUL, MAYIS, 1334, S. 221-225 (Osmanlı Türkçesi’nden Transkripsiyon-Transcription From Ottoman Turkish).

İDRİS ÇAKIROĞLU
Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
Müzik Bölümü
cakirogluidris@gmail.com

Öteden beri, her şeyde olduğu gibi, bir tarafta bir saray veya kibar dilimiz ile bunlara has bir musikimiz, ötede bir halk dili ile halk ırımız vardır. Şu ayrı ve gayrılığın çıkılmaz bir yol olduğu nihayet, çok şükür, anlaşıldı. Şinasi’nin, Namık Kemal’in, Reşid Paşa’nın himmetleriyle Saray edebiyatı yıkıldı. Ahmet Mithat’ın ve bunun yetiştirdiği bütün zamanımız muharrirlerinin teşkil ettikleri bir halkçı ordusu ise dilimizi oldukça düzeltti. Şimdi bu ordunun açtığı yol bir şehrah olmaya istihkak kazanacaktır.

“İkdam” ser muharriri Ahmet Cevdet Bey Viyana’dan gazetesine gönderdiği bir makalede;

“Bir mukavelede Rusyalı Radloff’un Asya Türkleri şarkılarını cem edildiğinden bahisle dilimizin feyzini isteyen ehl-i lisanın yalnız gazete sütunlarında makale neşretmekle kalmayarak Anadolu’nun her cihetinde Türk lehçelerindeki kelimatı toplamalarını teklif etmiş idim. Tabii bu iş yorulmaya muhtaç olduğu için ona kimse teşebbüs edemedi. Bizim ehl-i lisanımızda sair fenn-i müntesiblerimiz gibi beklerler ki Avrupalılar bu işi bize görürsünüz.¹”

Cevdet Bey’in dilimizi tamamlamak bahsindeki şu teklifini rakım el huruf Necib Asım bundan yirmi yıl evvel düşünmüş, Peşte de çıkan “Ural-Altay” mecmuasında ibtida kendi doğduğum Kilis kasabasının lehçesi, sonra da Abdullah Nasuh Efendi’nin muavenetiyle “bihseni” lehçesi daha sonra da Tuhfe-î Vehbî tarzında ve fakat mizahi bir yolda meçhul bir zatın nazm eylediği bir risale esas olmak üzere Erkan-ı Harbiye ümerasından Tefvik Bey’in muavenetiyle “Erzurum Lehçesi” hakkında üç makale neşretmiş idim. Evet, bu makaleler Cevdet Bey’in dediği gibi İstanbul’dan çıkmadan masa başında yazılmış idi; fakat bunlar bu gibi tettebuların ehemmiyetini takdir için bir evreng olabilir. Ne çare ki bu makaleler o zaman memleketimizde neşredilemediğinden Cevdet Bey gibi diğer vatandaşlarımız da göre midirler? Bu cihetle o maksadımız müntefi oldu.

Malumdur ki Osmanlı lehçesini bir ciltte toplamaya himmet eden Ahmet Refik Paşa’dır. “Lehçe-i Osmani” si bugün lügatçilerin yegane merciidir. Paşa merhumun

¹ İkdam, numara 7592, 30 Mart 1332.

himmetini tebci ile beraber eserinin pek çok noksanı, hayli yanlış bulunduğunu bilmeliyiz. Yalnız Asım Efendi'nin Kamus'u ve Burhan-ı Kati'de Paşa'nın lehçesine girmemiş bir formalık lügat çıkardım.

Maarif Nezaret Celilesi'nin himmetiyle teşkil eden Lügat Encümeni bu noksanı nazar-ı dikkate alarak Kamus ve Burhan-ı Kati'den başka birçok eski eserleri lügat nokta-i nazarından tetkike karar verdi. Azadan Naim Bey Kamusu alıyor, acizleri de şeyhinin Asarı ile Vankulu'yu tettebbu ediyorum. Tabi yerimizden kıvılcaksızın dilimizin tarihini eserlerini burada cem edebileceğiz. Fakat Cevdet Bey'in dediği gibi halk dilini öğrenmek, tettebbu etmek için Anadolu'yu o gözle görmek, o kulakla dinlemek lazım. İnşallah buna da ben başlayacağım, yapabileceğim kadarını yapacağım.

Rusyalı mösyö Radloff'un büyük umumi bir Türk Lügati vardır ki bunda müellif kendi tetkikatı ile Avrupa'daki neşriyatını mehz edinmiştir. Bu eserin Osmanlı lehçesine ait yegane membaı Lehçe-i Osmani'dir. Lehçe-i Osmani ise Anadolu lehçelerinin mübalağasız dörtte birini cami değildir. Yukarıda Fransızca olarak neşr eylediğini söylediğim makalelerdeki lügatın bir tanesi lehçede yoktur. Bu lügatçilik ne tuhaf, ne meraklı bir şeydir. İşte bakınız birkaç misal getireyim; mesela Kilis lehçesinde kadınlar birbirine “-gele ayşe gele fatma” derler. Bu “gele” kelimesine hiçbir yerde tesadüf edemediğimden ta Bizans zamanından kalma, yani Rumca “kala” den bozma olduğuna kanaat ediyorum. Yine bu lehçede “Mersin” dediğimiz ağaca “Mourt”, semizotuna da “Pirpirim” diyorlar ki Fransızlar da myrte, pourpier olduğuna ve bunların aslen ari lehçelere yani Latin ve Rumca olduklarına göre ya Bizans asrından veyahut ehl-i salib devrinde lisana girdiklerine hüküm olunur.

Yine Kilis lehçesinde kelimelerin nasıl ortadan kayıp olduklarına dair güzel bir misal var. 1150 tarihlerinden 1280 senesine kadar yani benim çocukluk çağıma değin kendimin ve birçok Kilislilerin ana ve babalarından bahseden Kalaycıoğlu tarihinde orada vukua gelen bir kıtlığı “kızlık” diye kaydediyor. Kıtık kelimesinin eski şekli ibaret olan “kızlık” kelimesi bugün bütün Kilislilerce meçhuldür.

Antakya kadınları bir şeye taaccüb ettikleri zaman “azeh” diye bir nida çıkarırlar. Ben bu nidayı Arapça zannedirdim. Sonradan bu kelimenin Uygurca “azeh” den geldiğini Kutadgu Bilig'den öğrendim.

Şimdi ise hülasa edelim; Anadolu her cihetçe meçhulümüzdür. Bu güzel memleketi muhtelif iktisad nokta-i enzarınca tetkik etmek gerek. Fakat bu öyle kolay olur işlerden değil. Mesela yalnız lügat nokta-i nazarından tetkikini düşünelim. Bunun için üç evli köylere kadar gidilmek ahali ile görüşülmek iktiza eder. Şu vazı sahayı böylece eleyip taramak için aceleye imkan yoktur. Bunu merhum Cevat Paşa tecrübe etti; Maarif Nezaretinden uzman bütün mektep muallimlerine buldukları yerlerin lügatlerini bir cetvele yazıp göndermeleri emredildi. Bu emir kısmen icra olundu. Nezarete cetveller geldi, bir tarafa atıldı. Sonra merhum Emrah Efendi'nin nezareti zamanında bu cetvelleri arattık, bir yaprak bile bulamadık. Doğrusu ben bu kağıtların kayıp olduğuna acımadım. Çünkü bazılarını daha evvel görmüş, hiçbir işe yaramayacaklarını anlamış idim. Bu gibi tetkikat mütehasıslar ile olursa o zaman Anadolu lehçeleri tamamıyla anlaşılır. Her küme

halkın hangi ulus, hangi oymak, hangi kabileden geldiği anlaşılıyor. Diğer taraftan etnografya, coğrafya, tarih cihetleri de tetkik edilince halkımız asıl ve esası gün gibi belli olur.

Lisan meselesi böyle olduğu gibi halk edebiyatı, folkloru, hikayeleri, atalar sözleri de bu meyanda toplanır. Vaktiyle bir taraftan ben, diğer taraftan Köprülüzade Fuat Bey ve hemşerim Muallim Rıfat Efendi halk edebiyatına müteallik bir hayli koşmalar, destanlar, filanları toplamış idik.

Bunların bir elde tasnif ve tedvini muvaffak olduğundan hepsini Fuat Bey'e tevdi eyledik. Tabi sırası gelince bunlar da neşr edilecektir.

Şimdi gelelim musiki meselesine:

Şunu iyice bilelim ki bizim şurada, burada çalıp çağırdığımız udlar, kanunlar Türk sözü, Türk sazı değildir. Bunlar ta Nuh zamanından kalma Arap'ın Acem'in Bizans'ın fena alınmış, bozulmuş şeylerinden ibarettir. Bununla Türk damarı kabartılamaz, uyuşturulur. Bu kibar halka mahsus olan şu klasik musiki ibtida samilerini uyuşturur, sonra çengi fasılları dinleyenleri uyandırır. İşte şu tecrübe bu musikinin bizim olmadığına, ruhumuza asabımıza iyi tesir etmediğine delalet eder. Türk musikisi, Urfa ağzı, Diyarbakır ağzı, dediğimiz halk ırları, halk nağmeleridir.

Resim gibi hüsn-ü hat, edebiyat ve musikide kemalleri müsellemlenmiş olan şehzade-i maarifpenah Abdülmecid Efendi hazretleri bir nefer ağzından duydukları bir nağmenin bir operaya motif olacağını beyan buyurmuşlardı. Musikideki maharetleri cümlemizin malumu olan diğer bir zat da nağmeleri bayati, rast gibi makamlar içinde sıkıştırmak çıkmaz bir yol olduğunu söylediler.

Hülasa musikimizde dilimiz gibi yerinde tetkike muhtaçtır. Bunun kolayca hallini Cevdet yine o makalesinde gösteriyor;

“Avusturya da (Eker) de sekiz on bin tane Rus esray-ı İslamiyesi var. Doktor Lah denilen zat ki kütübhane-i imparatorunun musiki şubesi müdürü bir fazıldır, bu esra karargahına gider, muhtelif memleketler ahalisine şarkılarını okutturur, onları dinler ve notaya geçirir. Metinlerini de kendilerine yazdırır.

Şimdi Doktor Lah koca bir eser tertip ediyor. Bütün bu türküleri metinleriyle Almanca tercümeleriyle neşrecek, notalarını da ilave edecek. Her şehir veya semtin şarkısını ayrıca fasıllara taksim ediyor.²

Musikiden anlayan bir Profesör, Cevdet Bey'e; “bu şarkıların içinde Türk musikisine ait şayan-ı dikkat güzel motifler var. Bu motifler bir operaya esas olabilir” demiş.

Vakit gazetesinin ilk nüshalarından birinde Harbiye Nezaret Celilesi'nce halk musikisinin askerlerimiz üzerindeki tesir-i ruhaniyesi tecrübe ile anlaşıldığı, vatanımızın her tarafından gelen askerlerimizden bu musiki hakkında –tıpkı Doktor Lah'ın yaptığı gibi-

² İkdam. Aynı makale.

şarkılar topladığı notaların alındığı ve bu musiki ile bestelenmek üzere umuma müracaat edildiği, ediplerimizin buna giriştikleri, yine askerlerimiz tarafından vatani ve hamasi güzel parçalar yazıldığı tebşir ediliyordu.

Harbiye ve Bahriye Nezaret Celileleri Orduyu Hümayunda bulunan tabii musikişinasların ağızından şimdiki türküleri ve bunların nağmelerini kayıt ve notalarını zabt ile neşre himmet buyurulursa bu mesele lisan meselesinden evvel hal edilmiş olur, yani Doktor Lah'ın neşr edeceği eser yolunda bir külliyat elde edilmiş bulunur. Ondan sonra milli bir musiki ibdaı hususundaki muvaffakiyetleri cümlelerin müsellemi olan Macarlar gibi biz de milli bir musiki vücuda getirmek için Macaristan'dan bir musiki alimi getirmek, bu külliyatı ona tevdi etmek icap eder.

Opera yazmak için milli vezinden başkasına müracaat kabil olduğu gibi askeri marşı ve şarkıları da ancak bu vezinle vücuda getirilebilir. Çünkü asker bir, iki, üç dört diye mevzun adım atar. Bunun için asker şarkı ve türkülerinde durgular Césure dörtlü olmaktan başka çare yoktur. Milli aruzumuz da 15, 11, 8, 7 heceli vezinler tamam o yolda eserlere muvafıktırlar. Çünkü mesela yedi heceli bir mısranın birinci durgusu 4 ve ikincisi 3 hecedir; fakat bu ikinci durgunun tek noksanı bir musiki nağmesiyle dörde ibla edilir. Sairleri de böyledir.

Sarı Zeybeğin:

Allah dedim Yatağana dayandım.

Ben senin için al kanlara boyandım

beyti kadar bir Türk neferini rap rap yürütecek eserler lazımdır. Bunu da yine Orduyu Hümayun yapacaktır.

Bilmem dikkat edildi mi? Biz de yan yana giden iki kişinin adımlarını uydurdukları hemen hemen görülmez. Hâlbuki diğer cinsten olan Osmanlılarda da yok gibidir. Bu nakısa bizde nazmın, musikinin, raksın gayrı tabi olmalarından ileri geliyor. Musikimiz fenni ve milli bir şekle girmekle nazmımız ve raksımız yürüyüşümüz düzelecek, der akab medeniyette büyük, adeta bir dev adımı atmış olacağız. Yine tekrar ediyorum, bu muvaffakiyette sair birçok hususlarda olduğu gibi muhterem Orduyu Hümayun sayesinde nail olacağız başka çare yoktur. Hemen Allah muvaffak etsin.

Kadıköy 1 Nisan 1918³

Necip ASIM

³ Makalenin sonunda tarih 1918 olarak belirtilmiş, ancak derginin tarihi 1915'dir.

دیلمز، موسیقی

اوندن بری، هر سیده اولدینی کبی،
 بر طرفده بر سرای ویا کبار دیلمز ایله ینه بونلره
 خاص بر موسیقیمز، اوندده بر خلق دلی ایله
 خلق ایرمز واردر. شو آری و غیر بیلکک
 چیقماز بر یول اولدینی نهایت، چوق شکر،
 آ کلاشدی. شناسینک، نامق کلاک، رشید
 باشانک هم تریله سرای ادبیاتی بیقلدی. احمد
 مدحتک، و بولک بنشدردیکی بوتون زمانمز
 محرر لرینک تشکیل ایندکلی بر خلقچی اوردوسی
 ایسه دیلمزی اولدجه دورلندی. شمدی
 بو اوردونک آجدیمی بول بر شمره اولمغه استحقاق
 قازانه جقدر.

نر ۱۰۰

جودت بکک دیلمزی ناملاق بختده کی
 شو تکلیفی راقم الحروف نجیب عاصم بوندن
 بکرمی بیل اول دوشونش، پشته ده چیقان
 « اورال آلتای » مجموعه سنده ابتدا کندی
 طوغدیغیم کلیس قصه سنک لهجه سی، صوکرده ده
 عبده ناصح افدینک معاوتیله « ۳-تی » لهجه سی
 ودها صوکرده ده نخفه وهی طرزنده و فقط
 مزاحی بر بولده مجهول بر ذانک نظم ایله یکی بر
 رساله اساس اولمق اوزره ارکان حریه امراسندن
 توفیق بکک معاوتی ایله « ارضروم لهجه سی »
 حقتده اوج مقاله نشر ایتمش ایتم. اوت،
 بو مقاله لر جودت بکک دیدیکی کی استانبولدن
 چیقمه دن ماصه باشنده یازمش ایدی؛ فقط

« اقدام » سر محرری احمد جودت بک
 ویانیدن غرنه سنه کوندردیکی بر مقاله ده:

« بر مقاله ده روسیله رادلوفاک آسیا
 تورکلری شریقلری جمع ایله بیکندن بخته
 دیلمزک فیضی ایستین اهل لسانک بالکیز
 غزنه ستونلرنده مقاله نشر ایتمکله قالدیرق
 آناطولینک هر جهننده تورک لهجه لرنده کی کلانی

اقدام - نومرو ۷۵۹۲، ۳۰ ماد ۱۳۲۲
 : ۱۹۵

فرانسزجه اولهراق نشر ایلدیکیمی سوزلدیکم
مقاله لرده کی لمانک برذانیسی لهجه ده بو قدر .
بو لهجه نیک کله ، نه مرقاقل رشتیدر . ایشته
باقیکیز رفاچ مثال کتیریم: مثلا کئیس لهجه
سند قادیلر بر ربه ده کله عایشه کله فاطمه
دیرلر . بو کله ، کله ه هجج بریده تصادق
ایدیمدیکمیدن تا بیزانس زمانیدن قاله ، یعنی
روجه قاله دن بوزمه اولدیغه قناعت ایدیبورم .
ینه بولهجه ده ، مرسین ، دیدیکیز آتاجه
«مورت Mourt» ، سحر اوتنه ده ، پریرم
purplem ، دیورلرکه فرانسزلرده myrte
pourprier اولدیغه بونلرک اسلا آری لهجه لر
یعنی لاین وروجه اولدقلرجه کوره بیزانس
عصریدن ویاخورد اهل صلیب دورنده لسان
کیردکلیسه حکم اولور .

ینه کئیس لهجه ده ، کله لرک فصل اورته دن
غالب اولدقلرجه دائر کوزل بر مثال وار . ۱۱۵۰
تاریخلردن ۱۲۸۰ سنه قدر یعنی تم چوقچلق
چشمه دکن کندیمک ورجوق کلسیلرک آنا
ویا بالریدن تحت ابدن قلابچی اوغلی تاریخنده
اوراده وقوعه کلن برقتلی ، قزاق وادیه قید
ایدیور . قیناق کله سنک اسکی شکلین عبارت
اولان «قزاق» کله سی بو کون بو تون کلسیلرجه
مجهولدر .

الطایفه قادیلری رشتنه لعجب ایشدکلی
زمانه عنده ده برندا چیاورلر . من بوندانی
مرحله ظن ایدم ایدم ، سو کورم دن بو کله نیک
اویغورجه «آر» دن کله کی قورادغوییلرک دن
اوکریم .

سعدی ایتی خلاصه ایدم : آناطولی

بولر بو کی تبیلرک اهمیت قنادر ایچون بر اولرک
اولایلردی . نایاره که بو مقاله لر اوزمان
کلیکترده نشر ایلدیه دیکدن جودت نک
کی دیکر و متدائلر مزده کورده مایلر . بوجهله
اومقصد منی اولدی .

معلومدی که عثمانی لهجه سی برجلده
طویلانه همت ایدن احمد رفیق پانادر . لهجه
عثمانی سی بو کون لهجیلرک بکانه مرجیدر .
پنسا مرحومک همتی خیل ایه برار اثرینک
یک چوق قصائی ، خلی یا کئسی بولدیغی
بیللی نر . بالکیز عام قندیک قاموسی و برهان
قلمندن پناک لهجه کیرمش بر مورمعلق
تعت چقاردیم .

ماری نظارت جلیه نیک همتی تشکی ایدن
تعت انجمنی بو قصائی نظر دقه آلهراق قاموس
و برهان قلمدن باشقه بر چوق اسکی اثرلری
تعت خطه نظردن تدقیقه قراروردی . اعضادن
تبع یک قاموسی الهور ، عاجزلری ده شجینک
آتاری ایه واقولدی تبع ایدیبور . طبی
برمزون قلمنا تفسیرن دیلمزک تاریخی اثرلری
بوراده جمع ایدیه جکیز . فقط جودت بکک
دییه کی خلق دینی اوکریمک ، تبع انجک
ایچون آناطولی بو کورله کوریمک ، او قولاقه
دیکلمک لازم . ایشا . بوکده من باسلا بجه ،
با بجه حکم قنری با بجه .

روسیلی موسی رادولوفک بو بوک عمومی
برورک لغتی واردرکه بده مؤلف کندی
تدقیقاتی ایه اور و باده کی نشراتی ماخذ ایدیشدر .
بوترک عثمانی لهجه سنه عا د بکانه منی لهجه
عثمانی . لهجه عثمانی یسه آناطولی لهجه لرینک
مباله سر دورنده بری جامع دکلدر . بو قاریده

بولارك بالده تصيف وتدوينى موافق اولدقتدن
هيسى قواد بكة نوديع ايلك . طيبى صبرمى
كئجه بولرده نشر ايديله جكدر .

شدى كالم موسيقى مشله :

شوق ايجي بيلهلم كه زم شوراده ، بوراده
جالوب جاضر ديميز عودلر، قانولر نورك سوزى ،
نورك سازى دكدر . بولر تا نوح زماندن
قاله عربك ، عجمك بزاتك قانلش ، بوزولش
شيلردن عيارندر . بونكه نورك دامارى
فاباز سىلاماز ، او بوشد يريلور . بو كارخانه مخصوص
اولان شو قلاسيق موسيقى ابتدا سامعلرى
اويوشد ، سوكره چكى فصللى ديكيللىرى
اويادير . ايته شو نجره بوموسيقك زم
اولديغه ، روحزه ، اعصابزه ان تاثير ايتديكته
دلالت ايدر . نورك موسيقى ، اورده آغزى ،
ديار بكر آغزى ديديكمز خلق ايرلى ، خلق
نعمه ليدر .

رسم كئي ، حسن خط ، ادبيات و موسيقده
كامللى مسلم اولان شهزاده معارفناه عبدالجيد
افدى حضرتلى برنفر آغزندن طويدقلىرى
برنعمه لك براويه راه مويى اوله جفتى بيان
بيورمشلردى . موسيقده كي مهارتلى جمله نورك
معلومي اولان ديكر رذاتده نعمه لرى بيان ،
راست كي مقاملر اينده سيقشدير مق جيقماز
برول اولديقى سولديلر .

خلاصه موسيقمزه ديلمز كي برنده تدقيقه
محتاجدر . بونك قولايجه خلقى جودت به
او مقاله سنده كوستر يور :

« اوسترياده (نكر) ده سكر اون بيك
دانه روس اسراي اسلاميه سى وار . دو قور
لاخ ديلن ذات كه كئتخانه امپراطورينك موسيقى
۴۱۹۷

هر جهتجه مجهولمزددر . بو كورل عملكى مختلف
اقتصاد نقاط المارتجه تدقيق اتمك كرك . فقط
بو اويله قولاي اولور ايشلردن دكل . مثلا بالسكر
لمت نقطه نظرندن تدقيقى دوشونلم . بونك
ايجين اوج اولي كويلره قدر كيدلك اهالىسى ايله
كوريشلمك اقتضا ايدر . شو واسع ساحه
بو يله جه اله بوب طارامق ايجون عجمه امكان
بو قدر . بونى مرحوم جوان پاشا نجره ايتدى :
معارف نظرندن اوزمان بونون مكتب معلملر
بولدقلىرى برك لقتلرى رحمدوله بازوب
كوندرمه لرى امر ايتلدى . بواصر قضا اجرا
اولدى . نظارته جدوللر كلدى ، بر طرفه
آلدى . سوكره مرحوم امراء افديك لظارنى
زمانده بو جدوللرى آرادق ، رباراق به
بوله تدق . طوغرى بن بو كعدلرك عيب اولديغه
آجيمدم . چونكه بعضيلرى ده اول كورمش ،
هيج برايشه يارامه جقلىرى اكلامش ايدم .
بو كي تدقيقات متخصصلر ايله اولورسه اوزمان
آناطولى لهجه لرى تاميله آكلاسيولور . هر كومه
خلقك هانكي اولوس ، هانكي اوماق ، هانكي
قبيله دن كلديكي آكلاسيولور . ديكر طرفدن
آستوغرافيا جغرافيا ، تاريخ جهتلرى ده تدقيق
ايديلجه خلقمزك اصل واساسى كون كي بللى
اولور .

لسان مشله سى بو يله اولديقى كئي خلق
ادبياتى ، فولق لورى حكايه لرى ، آتار سوزلرى ده
بوميانده طوبلانور . وقتيله بر طرفدن بن ،
ديكر طرفدن كويرلى زاده قواد بك وهشمم
معلم رفعت افدى خلق ادبياتنه متعلق برخيل
قوشمعلر ، دستانلر ، فلانلر طوبلامش ايلك .

برکلیات الله ابدلش بولنور . اولدن سوکره
ملی بزمون ابدای خصوصیته کی موقیتلری
حله نك سلسله اولان ماجارلر کی بزمه ملی بزمون
وجوده کتیرمک ایچون ماجارستاندن بزمون
عالی کتیرمک بولکلیاتی اوکاتودیم ایتمک ایجاب
ایدر .

اوپه را بازمق ایچون ملی ورتدن باشقمت
مراحت قابل اولدنی کی عسکری مارشی
وشرقیلری ده آنجق بوزنله وجوده کتیریله سیلیر .
چونکه عسکر بر ، ایکی ، اوچ دورت دبه
موزون آدیم آنا . بونک ایچون عسکر شرقی
ونور کولرنده طور تورلر (Tura) دورتلی اولمقدن
باشقمه یاره بوقدر . ملی عمر وضمزده ۱۵،۱۱،۸،۷
عجالی ورتلر تام او بولده اثرله موافقدن . چونکه
مثلا بدی عجالی بر مصر عک برنجی طور غوغوی
وایلمنجی ۳ مجاز ؛ فقط بواکنجی طور غوغونک
تک قصای بزمون لغمه یله دورده ابلاغ
ایدیلیر . سائرلری ده بوبله در .

ساری زینک :

الله دیم یا قافله دایندم .

بن سنکچون آل قائلره بویاند

یعنی قدر بر تورک نهری راپ راپ بوزونه حک
اترلر لازمدر . بوئی ده یشه اوردوی هایون
یا به قدر .

بیلیم دقت ایدلیمی . بزمه بان یا کیدن
ایکی کتیک آدغلی ایچون ایدر دقلری همان همان
کوزبله مر . حال بوکه دیگر جلدن اولان
عته لیلر ده بوق کیدر . بوتقیسه بزمه نظمک ،
موسیق ، رفصک غیرطبی اولمه لرندن ایلری کلویر
موسیقی فنی و ملی رشکله کیرمکه لظمنر ،

شعبی مدبری رفاسلدر ، بوسرا قرارگاهه
کیدر ، مختلف مملکتلر اهالیسه شرقیلری
اوقوتلر ، آنلری دیکر بوطه ، کچیرر .
عقلری ده کندیلر نه یازدرر .

« شمعی دوقور لاج قوجه راز نریب
ایدیور . شون بونور کیلری متربله آلمانجه
ترجمه لریله نشر ایدمک ، بوطه لری ده علاوه
ایدمک . هر نهر وایتمک شرقیسی آریجه
مصلحه قسم ایدیور . » [۲]

موسیقن آکلایان بر بروفور ، جودت
یک : « بوشرقیلرک ایچده تورک موسیقیسه عاند
شاهان دقت کوزل موسیقار وار . بوموسیقار
بر اوپه راه اساس اوله سیلیر . » دیش .

وقت غزیه سنک ایتمک نسخه لرندن برنده
حریه نظارت جلیله سنجه خلق موسیقنک
عسکر لر مز اوزرنده کی تأثیر روحانی تحریه
ایه کلاسیکی ، وطنمیزک هر طرفده کن
عسکر لر مزدن بوموسیقی حنده . شقی دوقور
لاج ک ایدلیمی لی - شرقیلر طوبالاندیمی ،
بوطه لرنک آلدیمی بوموسیقی ایدسته لیمک اوزره
مومه مراحت ایدلیمی ، ایدیلر مزک بوکا
کیریشدکلی ، بوموسیق لر مز طرفدن وطنی
وحسانی کوزل پارچه لر یازدیمی نشر
ایدیلیردی .

حریه و تحریه نظارت جلیله لری اوردوی
هایونده بولان طبی موسیقنلر مزک آفرندن
شعبی تور کیلری و بونلرک لغمه لری قید
و بوطه لری ضبط ایله نشره همت بیورورلر
بومسکله انسان مسئله نندن اول حال ایدلش اولور ،
یعنی دوقور لاجک نشر ایدمک ایچون اولور .

[۲] ایدم می مقامه .

رقصمز بوروشمىز دورزه جلكه در عقب مديتده
بولكه خادنا بر ديو آدمى آتيش اوله جتمز . يله
تكرار ايدى بوزم ، بوموقيتده سائر رجوق
خصوصلرده اولدغى كى محترم اوردوى هايون

ساپ سنده نائل اوله جتمز . باشقه جازده بوقلدور .
همان ده موقق ايشون .
فاضل كوي ايشان ۱۹۱۸
تیب عام

